

اشتغال 510 هزار نفر در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

به گزارش فرینا، مرتضی بانک در اولین روز از هفته دولت با حضور در برنامه زنده تلویزیونی «سلام صبح بخیر» با بیان اینکه ۹۵ درصد از اشتغال در مناطق ویژه اقتصادی در بخش تولید است افزود: از حدود ۲۱۰ هزار نفری که در مناطق ویژه فعالیت می‌کنند همه در بخش تولید هستند و در حوزه خدمات، فعالیتی نداریم.

او اضافه کرد: همه سرمایه‌گذاری در مناطق ویژه اقتصادی از جمله در لامرد، شیراز، سفلیچگان، کرمان و سیرجان در بخش تولید است که همه از سوی بخش خصوصی سرمایه‌گذاری می‌شود و دولت یک ریال به این مناطق پول تزریق نکرده است.

مشاور رییس جمهور به میزان اشتغال در مناطق آزاد نیز اشاره کرد و افزود: بیش از ۴۰ درصد از این اشتغال در تولید، بیش از ۳۰ درصد در بخش خدمات و حدود ۲۰ درصد در صنایع و کارهای فروشگاهی است.

مرتضی بانک گفت: از ۳۱۰ هزار اشتغالی که در مناطق آزاد وجود دارد حدود ۱۴۰ هزار نفر در صنعت فعالیت می‌کنند. او اظهار داشت: خدمات از جمله خدمات مالی، پولی، گردشگری و هتلینگ یکی از بخش‌های مهم اقتصادی و جزو سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود.

دبیرشورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ادامه داد: جزئی از اقدامات ما در بخش خدمات فروشگاهی است و آن هم به این دلیل است که اقتصاد فروشگاهی، یکی از اقتصادهای وابسته به گردشگری است و اگر گردشگر به جایی سفر کند، اما فروشگاهی نباشد، گردشگری محدود خواهد شد.

مرتضی بانک افزود: در یک تقسیم‌بندی متناسب با نرم بین‌الملل، فعالیت مناطق آزاد در حوزه‌های مختلف انجام می‌شود. او اضافه کرد: بعنوان مثال یک گلخانه در ارس ۱۳۰ هکتار است که ۳۵ هزار تن تولید دارد و حدود ۲ هزار و ۳۰۰ اشتغال ایجاد کرده است، به یک واحد پوشاکی نیز در منطقه آزاد انزلی وجود دارد که ۱۳۰۰ نفر در یک واحد کارخانه‌ای فعالیت می‌کنند.

مشاور رییس جمهور به اشتغال در بخش لجستیک اشاره کرد و افزود: در منطقه آزاد ماکو فعالیت لجستیکی و خدماتی و انبارها ایجاد شده است و فرصت خوبی را برای اشتغالزایی در این منطقه فراهم کرده است.

مرتضی بانک به مقایسه منطقه آزاد قشم با وضعیت جاسک پرداخت و گفت: جاسک یک بندر مهم ما بوده، اما وضعیت منطقه آزاد قشم امروز چگونه است و منطقه جاسک چگونه. بندری که در مرزهای آبی ما قرار دارد از جمله جاسک، قشم و چابهار است و چابهار یکی از مناطق مهم ما به شمار می‌رود که زیرساخت‌های آن برای فعالیت‌های اقتصادی آماده شده است.

دبیرشورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در خصوص استفاده از افراد فرهنگی در مناطق آزاد کشور نیز اشاره کرد و گفت: یکی از افتخارات ما این است که توانستیم بخش جامعه فرهنگی را با مناطق آزاد مرتبط کنیم. یکی از اهداف بزرگ مناطق آزاد، پیوند آن‌ها با جوامع محلی است که این جوامع هم در توسعه اقتصادی هم در فرآیندهای فرهنگی تاثیرگذارند. از جمله چابهار که صنایع سوزن‌دوزی این منطقه در لباس حرف اول را می‌زد که ما آن را احیا کردیم.

مرتضی بانک حضور آقای علا بعنوان یک شاعر در مناطق آزاد اشاره کرد و افزود: این فرد از شاعران برجسته کشور است شعری که در خصوص جسارت و خیانتی که انجام شد سروده، در جامعه اسلامی ما تاثیرگذار است.

او اضافه کرد: با استفاده از بخشی از جامعه فرهنگی در مناطق آزاد از جمله خانم شناگری که رکورد گینس را شکسته است، این‌ها ارتباط زیادی ایجاد می‌کند که بتوان توسعه فرهنگی را در کنار توسعه اقتصادی با ارتباط با جوامع محلی افزایش دهیم که تضاد و تناقض و تبعیض در جامعه ایجاد نشود و باعث رشد بهتر مناطق شود.

این مقام مسئول با بیان اینکه در حال حاضر ۸ منطقه آزاد در کشور داریم در خصوص منطقه آزاد شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) نیز گفت: بسیاری از کشورها بخشی از مناطق آزاد خود را در داخل فرودگاه قرار می‌دهند از جمله کشور امارات و ترکیه. منطقه آزاد فرودگاهی هم بر اساس قانون برنامه پنجم توسعه تاسیس شده است و هیات امنای آن متفاوت و از وزارت مسکن و شهرسازی هستند که در حال حاضر ارتباطات بسیار نزدیکی میان مناطق آزاد و منطقه آزاد شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) وجود دارد.

مرتضی بانک با بیان این که ایجاد مناطق آزاد به ۳۱ سال پیش بر می‌گردد گفت: یکی از روش‌های اقتصادی که برای توسعه از آن استفاده می‌شود در کنار برنامه‌های پولی، مالی و برنامه‌های بلند مدت توسعه ای، ایجاد مناطق آزاد است. از بعد از جنگ جهانی عملیاتی شدن مناطق آزاد در کل دنیا شروع شد و امروز بیش از ۳ هزار و ۷۰۰ منطقه آزاد و یا منطقه محصور گمرکی در دنیا وجود دارد و این یک مدل اقتصادی برای ایجاد الگوسازی برای بخش‌هایی از توسعه اقتصادی است که در مناطق آزاد تامین می‌شود و بعد از آن به سرزمین اصلی انتقال پیدا کند.

او گفت: قبل از انقلاب مقدماتی برای ایجاد منطقه آزاد در کیش فراهم شده بود، اما بعد از انقلاب و بعد از جنگ این موضوع بعنوان یکی از برنامه‌های توسعه‌ای مورد توجه قرار گرفت.

مشاور رییس جمهور ادامه داد: همه توسعه در مناطق آزاد انجام نمی‌شود و بعنوان یک الگو در کنار فعالیت‌های دیگر اقتصادی و توسعه‌ای به کار گرفته می‌شود که از شیوه‌های نو و جدیدی برای اجرای برنامه‌های بعدی در سرزمین اصلی از آن استفاده می‌شود.

مرتضی بانک اظهار داشت: برای فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مقررات عمومی در کشور داریم، اما مناطق آزاد با مقررات خاصی اداره می‌شود که بعضی از این مقررات فقط اقتصادی، بعضی اجتماعی و فرهنگی است.

او افزود: سیستم مالی گمرک و مقررات رفت و آمد و همچنین اداره منطقه بر اساس یک قانون خاصی اداره می‌شود. دبیرشورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: با توجه به وجود قانون خاص در مناطق آزاد تسهیلات بیشتری برای فعالیت و امکانات مدیریتی قوی تری در این مناطق وجود دارد؛ از جمله صدور مجوز که در اختیار خود منطقه آزاد است، در صورتی که گرفتن مجوز در سرزمین اصلی نیازمند مراحل مختلف است.

مرتضی بانک اضافه کرد: سرعت بیشتر در ارائه خدمات، ارائه تسهیلات بیشتر، آماده‌تر بودن امکانات از جمله ویژگی‌های مناطق آزاد هستند و در کل دنیا زیرساخت مناطق آزاد فراهم شده و بعد تشکیل می‌شوند.

او با بیان اینکه کشور ما دارای شرایط خاصی است ادامه داد: بعد از انقلاب و جنگ تحمیلی، کشور ما شرایط خاصی داشت و با وجود امکانات محدود و از طرفی محدودیت در فروش نفت، قصد فعالیت‌های توسعه‌ای و اقتصادی داشتیم.

مشاور رییس جمهور با بیان اینکه از سوی دیگر منابع نیز به اندازه کافی نداشتیم گفت: این مسائل ما را مجبور می‌کرد که زیرساخت‌ها را از درآمدهای خود منطقه ایجاد کنیم که این خود یک مدل اقتصادی است.

مرتضی بانک افزود: یک کشور ممکن است منابع فراوان ذخیره‌ای داشته باشد تا بتواند زیرساخت‌های مناطق آزاد را ایجاد کند، اما بعضی از کشورها از جمله ما از ایجاد منطقه برای توسعه اقتصادی درآمد کسب می‌کنند که برای کشور ما بسیار موفق بوده است. او گفت: وقتی زیرساخت‌ها آماده باشد، سرعت فعالیت اقتصادی بیشتر می‌شود، اما وقتی زیرساخت‌ها آماده نباشد این سرعت کاهش می‌یابد.

دبیرشورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در خصوص اینکه چرا فعالیت مناطق آزاد آنطور که باید کامل شود نشده است؟ افزود: یکی از علت‌های آن این است که زیرساخت‌ها را باید از محل درآمدهای خود مناطق ایجاد کنیم.

آقای بانک درباره استفاده از سرمایه‌گذاران داخلی و یا ایرانیان مقیم خارج در مناطق آزاد و از جمله در عسلویه گفت: منطقه عسلویه، منطقه ویژه اقتصادی است و یکی از مهمترین و بزرگترین بخش‌های اقتصادی کشور تلقی می‌شود.

او افزود: سرمایه‌گذاری که در منطقه ویژه عسلویه شده، عمدتاً از سوی بخش‌های دولتی است، اما اکنون مشارکت بخش‌های خصوصی نیز در حوزه‌های پتروشیمی به شدت در حال افزایش است.

مشاور رئیس جمهور با بیان اینکه سازمان مسئول منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، وزارت نفت است گفت: مناطق ویژه اقتصادی از سوی یک دستگاه مسئول که یا دولتی و یا خصوصی است اداره می‌شوند و مناطق آزاد زیر نظر شورای عالی هستند.

او با بیان اینکه یکی از بزرگترین بخش‌های توسعه کشور در پتروشیمی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس است افزود: بزرگترین صادرکننده تولیدات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی کشور، در این منطقه تدارک می‌شود که بخشی از سرمایه‌گذاری آن دولتی و بخشی خصوصی است.

مشاور رئیس جمهور، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس را یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای ما بعد از انقلاب دانست و گفت: قرارداد ما و ژاپن درباره توسعه پتروشیمی، قبل از انقلاب آماده شده بود که بعد از انقلاب ژاپنی‌ها به دلایل مختلف از این قرارداد خارج شدند و خسارتی پرداخت کردند و با ابتکار دولت وقت، آن خسارت در اجرای منطقه عسلویه و توسعه پتروشیمی هزینه شد. مرتضی بانک افزود: امروز ۲۰ میلیارد دلار از صادرات پتروشیمی ما از منطقه عسلویه است.

او درباره اینکه جانمایی و انتخاب مناطق آزاد بر چه اساسی است؟ گفت: محیط پیرامونی کشور ما، قبل از انقلاب توسعه نیافته و با استراتژی خاصی برنامه ریزی‌های اقتصادی در داخل و در مراکز پر جمعیت کشور متمرکز بود.

دبیرشورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی افزود: مهمترین دلیل آن تقسیمات قدرت‌ها در جهان و جنگ سرد بود و با توجه به اینکه ما همسایه بزرگی در شمال داشتیم و سیاست‌های کلان آن دولت در جهت غرب بود، حوزه‌های پیرامونی ما مورد توجه قرار نگرفت. مرتضی بانک گفت: ۱۵ همسایه داریم که این همسایگان خود یک اصل رقابتی برای فعالیت ایجاد می‌کنند. او افزود: پیرامون ما از اقوام مختلفی تشکیل شده که قبل از انقلاب توسعه پیدا نکرده و اگر همین شیوه ادامه پیدا می‌کرد طبیعتاً تقاضاها و خواسته‌های متفاوتی در این مناطق بوجود می‌آمد و ما پاسخگو نبودیم.

این مقام مسئول اضافه کرد: یک طراحی هوشمندانه از ابتدا صورت گرفت و مناطق آزاد در پیرامون کشور ایجاد شد که چابهار، قشم، کیش از این مناطق بودند که بعد از آن مناطق آزاد ارس، ماکو، اروند و انزلی به مناطق آزاد اضافه شدند. مرتضی بانک گفت: منطقه آزاد شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) نیز در فرودگاه و در مناطق داخلی کشور به ویژه در حوزه مالی و پولی ایجاد شد.

او با بیان اینکه امروز مناطق آزاد از یک فعالیت نسبتاً قابل قبولی برخوردار است افزود: با توجه به شرایط کشور و بین‌المللی، تحریم‌ها و محرومیت‌هایی که از جانب قدرت‌های دیگر به ما تحمیل شده، به نظر من توفیقات مناطق آزاد خوب و متناسب با امکانات و شرایط بوده است.

